

вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2009. - С.142-149; 3. *Остап'юк Н.А.* Методика оцінки фінансового стану підприємств в умовах інфляції / *Н.А.Остап'юк* // Вісник ЖДТУ. – 2011. - №1(155). – С.127-129; 4. *Синькевич Н.І., Василюшин Т.М.* Аналіз існуючих прийомів і методів фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання / *Н.І. Синькевич, Т.М.Василюшин* // Бізнес Інформ. – 2014. - №4. – С. 313-317; 5. *Яремчук І.Г.* Сучасні методи фінансово-економічного аналізу / *І.Г. Яремчук* // Вісник Маріупольського Державного Університету. Серія: Економіка. – 2011. – Вип. 1. – С.7-13.

О.І. Чернишенко, здобувач НТУ «ХПІ», економіст I категорії ДНВП «Об'єднання Комунар», м. Харків,

М.І. Ларка, канд. екон. наук, професор, НТУ «ХПІ», м. Харків

ПЛАНУВАННЯ І ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЯК ГОЛОВНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Нестабільна політична і економічна ситуація, яка склалася в Україні в останній час, значно погіршила і без того непрості умови господарювання вітчизняних промислових підприємств. Значне здороження сировини і матеріалів, енергоресурсів та палива, різке падіння національної валюти, звуження ринків збуту вкрай негативно вплинули на фінансовий стан майже всіх вітчизняних підприємств.

Збитковість та банкрутство багатьох з них, зумовлено не лише політичною і економічною ситуацією, яка склалася в Україні, а й прорахунками в системі планування і управління витратами. Ефективність функціонування підприємств в таких умовах, у значній мірі, залежить від раціонального використання усіх видів ресурсів, що обумовлює необхідність застосування єдиної системи управління витратами, удосконалення методів і форм управління витратами, побудови адаптивних структур управління, їх гнучкості, забезпечення достовірною інформацією керівників для прийняття рішень, щодо закупівлі сировини, матеріалів, розробки стратегічних планів.

В науковій практиці дослідженням питань планування, оцінювання і управління витратами займалися такі науковці, як А.М. Турило,

Ю.Б. Кравчук [1], Г.О. Партин [2], Козаченко Г.В., Погорелов Ю.С. [3], Ю.С. Цал-Цалко [4] та інші.

Огляд робіт по даній тематиці дає змогу зробити висновок, що інструментами системи управління витратами повинні бути кількісні методи оцінювання динаміки витрат: економіко-математичні методи, розрахунково-аналітичні та статистичні методи, нормативне регулювання, бюджетування, програмно-цільові методи.

Вкрай необхідно правильно визначити завдання, які стоять перед системою та відповідають цілям підприємства а саме:

- обґрунтування управлінських рішень щодо виробництва та реалізації продукції;
- коригування планових показників відповідно до змін ринкової кон'юнктури та впливу зовнішніх факторів;
- створення інформаційної бази, що дозволить оцінювати витрати при виборі та прийнятті господарських рішень;
- пошук резервів зниження витрат на всіх етапах виробничого процесу та в усіх виробничих підрозділах підприємства;
- чітке калькулювання витрат за економічними елементами, стадіями виробництва;
- планомірне удосконалення організації та технології виробництва; матеріальне стимулювання ресурсозбереження;
- вибір системи управління витратами, що відповідає умовам роботи підприємства.

Таким чином, сучасна економічна ситуація в країні головним завданням діяльності промислового підприємства визначає необхідність його виживання на протязі не визначеного періоду часу. За таких умов, найбільш розповсюдженою стратегією виживання є спрямованість на удосконалення системи управління витратами націлене на постійний пошук і виявлення резервів економії ресурсів, нормування їх витрат, планування, облік та аналіз витрат за їх видами, стимулювання ресурсозбереження і зниження витрат з

метою підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Список літератури: 1. *Турило А.М.* Управління витратами підприємства: навч. посібн. / А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило. – К.: Центр навч. літ-ри, 2006. – 120с. 2. *Партин Г.О.* Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: монографія / Г.О. Партин. – К.: Вид-во УБС НБУ, 2008. – 219с. 3. Управління затратами підприємства: монографія / Козаченко Г.В., Погорелов Ю.С., Хлап'юнов Л.Ю., Макухін Г.А. — К.: Вид-во «Лібра», 2007. — 320с. 4. *Цал-Цалко Ю.С.* Витрати підприємства: навч. посібн. / Ю.С. Цал-Цалко. – К.: Вид-во ЦУЛ, 2002. – 656с.

О.В. Мелень, канд. екон. наук, доцент НТУ «ХПІ», Харків

К.О. Куфлієвська, магістрант НТУ «ХПІ», Харків

ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОБЛІКУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Розвиток ринкових відносин сприяє певним змінам у системі грошових розрахунків між підприємствами. Грошові розрахунки можуть набирати як готівкової, так і безготівкової форми, останнім, як правило, віддають перевагу. Це пояснюється тим, що за використання безготівкових розрахунків досягають значної економії витрат на їх здійснення. Актуальність дослідження обумовлена тим, що від стану безготівкових розрахунків та правильності їх обліку, своєчасного і повного надходження від платників коштів залежить стан грошового обігу, ціноутворення, кредитні відносини, фінансовий стан підприємств та банківських установ і, як підсумок, соціальний стан населення.

Метою дослідження є визначення принципів організації та обліку безготівкових розрахунків, вивчення форм безготівкових розрахунків. Питання організації та обліку, аналізу та контролю операцій, пов'язаних з безготівковими розрахунками за продукцію та послуги розглядалися в роботах ряду як вітчизняних (М. Білухи, І. Бланка, Ф. Бутинця, С. Голова, В. Горелкіна, В. Завгороднього, А. Кузьмінського, А. Мазаракі, Є. Мниха, В. Сопка та ін.), так і закорубіжних вчених (Д. Блейка, Ф. Вуда, Є. Брігхема, Глена А. Велша, Деніела Г. Шорта та ін.)